

Şirket müdürünün işin gereği olarak yurtdışında fuara katılmak için yapmış olduğu konaklama ve seyahat harcamalarının gider olarak kaydedilip kaydedilemeyeceği

Sayı:

11395140-105[VUK-1-22370]-481232

Tarih:

27/04/2023

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[VUK-1-22370]-481232

27.04.2023

Konu : Şirket müdürünün işin gereği olarak yurtdışında fuara katılmak için yapmış olduğu konaklama ve seyahat harcamalarının gider olarak kaydedilip kaydedilemeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirket müdürünüzün, iş ile ilgili olarak yurt dışında fuara katılmak için yapmış olduğu seyahat ve konaklama masraflarının indirim konusu yapıp yapılamayacağı ve Ba formunda bildirilip bildirilmeyeceği hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

I- KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun "*Safi kurum kazancı*" başlıklı 6 ncı maddesinde; Kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümler uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*İndirilecek Giderler*" başlıklı 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin; aynı fıkranın (4) numaralı bendinde de, işle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderlerinin, (Seyahat maksadının gerektirdiği süreye sınırlı olmak şartıyla) safi kazancın tespitinde indirim konusu yapılabileceği hükme bağlanmıştır.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi maksadıyla yapılan genel giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için, söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması gerekmekte olup bu mahiyette olmayan giderlerin

ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; şirket müdürünün ticari faaliyetleri ile ilgili olarak, işin önem ve genişliği ile orantılı ve seyahat amacının gerektirdiği süreyle sınırlı olmak şartıyla, yapmış olduğu yurt içi ve yurt dışı seyahatlerde; ulaşım, konaklama, yemek gibi harcamalara ait giderlerin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılabilmesi için, söz konusu harcamaların, Vergi Usul Kanununun 229 ve takip eden ilgili maddelerinde yer alan belgelerden biri ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

II- VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

(1) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (B) fıkrasında, vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin esas olduğu, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, aynı Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmüne yer almakta olup, söz konusu kayıtların ise aynı Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan veya Bakanlığımıza verilen yetkiye dayanılarak kullanılma zorunluluğu getiren belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 167 Sıra No.lu Vergi Usul Genel Tebliğinin (8) numaralı ayırımında, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin; birinci ve ikinci sınıf tüccarlara, serbest meslek erbabına, kazançları götürü usulde tespit olunan tüccarlara, defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere ve vergiden muaf esnafa sattıkları emtia veya yaptıkları işler için, satılan emtianın veya yapılan işin bedeli ne olursa olsun fatura vermeleri emtiayı satın alan veya hizmeti yaptıran bu kimselerin de fatura istemeleri ve almalarının zorunlu olduğu ve bunlar için perakende satış fişlerinin geçerli olmayacağı belirtilmiştir. Ancak, daha sonra yayımlanan 204 ve 206 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu düzenlemeye bazı istisnalar getirilerek, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak iş yerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerektiği açıklanmıştır. Ayrıca, 275 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile taksi işleten mükelleflerden alınan ve tutarı fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin kanuni haddi aşmayan perakende satış fişlerinin de gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Bunun yanı sıra, hava yolu firmalarınca veya acenteler aracılığıyla düzenlenen e-Bilet uygulamasına ve bu biletlerin gider olarak dikkate alınabilmesine yönelik olarak 509 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin (IV.7.3.2) bölümünde açıklamalar/düzenlemeler yer almaktadır.

Diğer taraftan, yurt dışında faaliyette bulunan mükelleflere yaptırılan iş ve hizmetler karşılığında alınan belgelerle ilgili işlemlerin yer aldığı 253 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde açıklandığı üzere, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlara yaptırılan iş veya hizmetler karşılığında ödemede bulunan gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri, yurt dışında mukim kişi veya kuruluşlardan aldıkları muteber belgeleri, defter kayıtlarında gider olarak göstermeleri sırasında belgelerde yazılı bedelleri, belgenin düzenlendiği günde Merkez Bankasınca belirlenen döviz alış kuru üzerinden Türk Lirasına çevirerek kayıtlarında göstereceklerdir. Ancak inceleme sırasında inceleme elemanınca lüzum görülmesi halinde, mükellefler bu belgelerini tercüme ettirmek zorundadırlar.

Buna göre, şirket müdürünüzün yurt dışındaki fuara katılımına ilişkin olarak yapılan seyahat ve konaklama harcamalarının, Vergi Usul Kanununun 229 ve müteakip maddeleri ve ilgili ikincil mevzuat düzenlemeleriyle uygun görülen belgelerle ya da hizmetin alındığı ülke mevzuatına göre

düzenlenmiş bulunan muteber bir belge ile tevsik edilmesi mümkün bulunmaktadır.

(2) Mezkur Kanununun 148, 149 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak, 350 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle, bilanço esasına göre defter tutan mükelleflerin belirli bir haddi aşan mal ve hizmet alımlarını "*Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)*" ile; mal ve hizmet satışlarını ise "*Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)*" ile bildirmeleri yükümlülüğü getirilmiş, 362, 381 ve 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle de bu yükümlülüğe ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Söz konusu yükümlülüğün 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerinde yerine getirilmesinde uygulanacak usul ve esaslar ile bildirim hadleri 396 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile yeniden belirlenmiştir.

Mezkur Tebliğinin (1.2.1.) numaralı bendinde, "*Bildirim mecburiyeti bulunan mükelleflerce, belirlenen hadler çerçevesinde yapılan her türlü mal ve/veya hizmet alış ve satışları, bunlara ilişkin belgenin türüne (Fatura, irsaliyeli fatura, serbest meslek makbuzu, müstahsil makbuzu, gider pusulası, akaryakıt pompalarına bağlı ödeme kaydedici cihaz fişi, sigorta komisyon gider belgesi ve yolcu bileti gibi) bakılmaksızın Ba-Bs bildirim formlarına dahil edilecektir.*" düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı Tebliğin (1.2.2.) numaralı bendinde "*Mükelleflerin 2010 yılı ve müteakip yılların aylık dönemlerine ilişkin mal ve/veya hizmet alışları ile mal ve/veya hizmet satışlarına uygulanacak had 5.000 TL olarak yeniden belirlenmiştir. Buna göre, bir kişi veya kurumdan katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet alışları, "Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Ba)" ile; bir kişi veya kuruma katma değer vergisi hariç 5.000 TL ve üzerindeki mal ve/veya hizmet satışları ise Mal ve Hizmet Satışlarına İlişkin Bildirim Formu (Form Bs)' nun Tablo II alanında bildirilecektir.*" açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, mükelleflerin karşılıklı mal ve hizmet hareketlerinin takip ve analiz edilmesi amacıyla alınan Form Ba ve Form Bs bildirimlerinin, bildirim konu belgeyi düzenleyen ve adına belge düzenlenen mükellefler tarafından bildirilmesi gerekmektedir. Bu durumda şirket adına düzenlenmeyen bir belgenin şirket tarafından Form Ba bildirimine dâhil edilmesine gerek bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.